השפעת מצב חירום על חסמים בדיווח אירועים חריגים

ממצאי סקר בקרב צוותי אֶחָיוּת

מ' טל פורמן, י' דמיטרוחה, ר' בורדמן, א' שטרית, ת' פורת־פקר

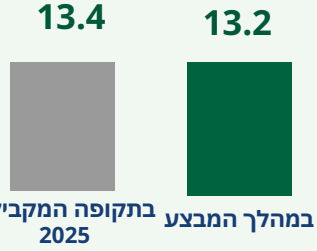
המרכז הרפואי שהם

רקע

במהלך מבצע "שאגת הארי" נדרשו התאמות מהירות בעקבות מצב החירום, ובהן שינויים בסביבת העבודה, בתמהיל המטופלים ובתהליכי העבודה. לאור היקף השינויים והאתגרים הנלווים להם, ניתן היה לצפות לעלייה בדיווח על אירועים חריגים. בפועל, שיעור הדיווח נותר כמעט ללא שינוי.

שיעור דיווח על אירועים חריגים

(אירועים ל־1,000 ימי אשפוז)

שלושה סביבות עבודה פעלו בתקופת המבצע:

שלוחה מרוחקת מחוץ למרכז הרפואי

מעבר של צוותים ומטופלים למבנה ממוגן מחוץ למרכז הרפואי, לצד אתגרי ריחוק ולוגיסטיקה.

מבנים שהוסבו למחלקות אשפוז

מבנים בתוך המרכז הרפואי, שאינם משמשים בשגרה לאשפוז, הוסבו למחלקות פעילות ללא שינוי מהותי בתמהיל המטופלים.

מחלקות אשפוז קיימות

המשך עבודה במחלקה המקורית, לצד שינוי בתמהיל המטופלים והתאמת תשתיות.

מטרה

לבחון גורמים שהשפיעו על היכולת לדווח על אירועים חריגים בזמן חירום, את תחושת העידוד מצד הארגון ואת זמינות המשאבים לדיווח, תוך השוואה בין סביבות העבודה.

שיטות

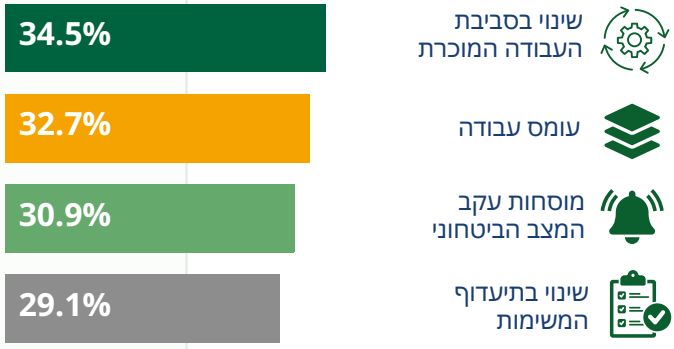
כחודש וחצי לאחר סיום המבצע הופץ שאלון דיגיטלי אנונימי בקרב צוותי אֶחָיוּת (n=55). בוצעו סטטיסטיקה תיאורית והשוואה בין שלוש סביבות העבודה באמצעות ANOVA.

התפלגות המשיבים (n=55)

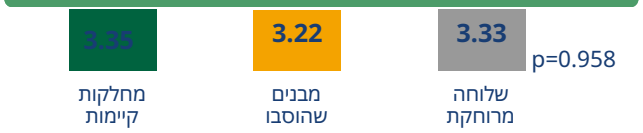
תוצאות

הגורמים השכיחים ביותר שהשפיעו על היכולת לדווח

מדדים נוספים

זמינות המשאבים לדיווח (ממוצע)

השפעה על היקף הדיווח (ממוצע)

לא נמצאו הבדלים מובהקים בין סביבות העבודה בזמינות המשאבים ובהשפעה על היקף הדיווח.

ליווי ארגוני במהלך המבצע

- במהלך המבצע התקיימה מעורבות של גורמי הנהלה ושל היחידה לאיכות, בטיחות הטיפול וניהול סיכונים.
- הליווי כלל נוכחות בשטח, סבבי בטיחות, הדרכות, אגרות בטיחות, התאמת תהליכי עבודה ותשתיות ועידוד לדיווח.
- אופי והיקף הליווי השתנו בהתאם לסביבת העבודה ולאתגרים שהתעוררו בה.

מסקנות

- למרות השינויים המשמעותיים בתנאי העבודה, שיעור הדיווח על אירועים חריגים נותר כמעט ללא שינוי.
- הצוותים הצביעו על מספר גורמים שהשפיעו על יכולת הדיווח.
- הבדל מובהק בין סביבות העבודה נמצא בתחושת העידוד מצד הארגון, בעוד שלא נמצא הבדל בזמינות המשאבים לדיווח.

המלצות

בהיערכות לחירום, שינוי בסביבת העבודה מחייב התאמה ארגונית כוללת, מעבר להתאמות הפיזיות והתשתיתיות

- לצד התאמת המבנה והתשתיות, יש לתכנן מעטפת ארגונית הכוללת נוכחות של גורמי הנהלה, איכות ובטיחות, התאמת תהליכי העבודה וחיזוק יזום ומתמשך של העידוד לדיווח.

שינוי מקום העבודה מחייב התאמה של המעטפת הארגונית — לא רק של התשתית.